

BILTEN

INFORMATIVNE NOVINE ISLAMSKE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ — OKTOBAR 2021./BROJ 45

- ◆ Vakufski projekti
- ◆ Aktivnosti iz Zajednice
- ◆ Omladinske aktivnosti
- ◆ Duhovnost

BILTEN

Informativne novine

Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj

GLAVNI UREDNIK

Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK

Nezir-ef. Špiodić

E-MAIL:

bilten@izb.se

WEB:

www.izb.se

IZDAVAČ:

Islamska zajednica Bošnjaka u
Švedskoj

SEKRETARIJAT

Mail: kontakt@izb.se

Tel: 0520-49 90 64

Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen 10,
461 53 Trollhättan

	SADRŽAJ
4	Uvodnik
5	Aktivnosti iz Zajednice
17	Vakufski projekti
23	Duhovnost

UMJESTO UVODNIKA

MUHAMED, A.S., POSLANIK MIRA

„Kao pragmatična ličnost, Muhamed nosi važne poruke, ne samo za muslimane, već također i za ljude na Zapadu. Njegov život je bio džihad. Ova riječ ne znači „sveti rat“, ona označava „borbu“. Muhamed se doslovce znojio u naporima da donese mir ratom rastrganoj Arabiji, a mi trebamo ljude koji su spremni da ovo učine danas. Njegov život je bio marljivo djelovanje protiv pohote, nepravde i arogancije. On je shvatio da je Arabija na prekretnici i da stari način razmišljanja više neće biti dovoljan, stoga je uložio kreativni napor da donese jedno potpuno novo rješenje...

Čudno, događaji koji su se desili u Arabiji u sedmom stoljeću mogu mnogo toga da nas nauče o događajima u našem vremenu i njihovom osnovnom značenju – mnogo više od, ustvari, uglađenih izjava političara. Muhamed nije pokušavao nametnuti slijepo i nekritično podržavanje religije – njega nije mnogo interesirala metafizika – već promjena ljudskih srca i umova. Duh koji je prevladavao u njegovom vremenu on je nazvao – džahilijet. Obično muslimani ovo razumijevaju kao „Vrijeme neznanja“, to jest, predislamski period u Arabiji. Međutim, kako skorija istraživanja pokazuju, Muhamed nije koristio termin džahilijet da njim označi historijsku eru već stanje duha i uma uzrokovano nasiljem i terorom u Arabiji u sedmom stoljeću. Džahilijet je, ustvrdila bih, također, danas jako prisutan na Zapadu kao što je prisutan i u muslimanskom svijetu. Gotovo apsurdno, Muhamed je postao sjevremenska ličnost zbog toga što jeste bio upleten u svoje

vlastito doba. Ne možemo razumjeti ono što je on postigao ako ne shvatimo ono protiv čega je ustao...

U svojoj poslaničkoj misiji, Muhamed, pored toga što je donio Kur'an – Božiju riječ, bio je njen prvi provoditelj. Svojim životom on je Uputu pokazao u praksi. Iskusio je kroz svoj život sve ono što nam Kur'an govori o iskušanjima ranijih Božijih poslanika. I po tome je Muhamed Pečat. Po tome i jeste Poslanik svim svjetovima, generacijama i ljudima, cijelom čovječanstvu.“

(Karen Armstrong)

P.S.

U povodu 12. rebiu-l-evvela, dana rođenja Muhameda, a.s., donosimo nekoliko redaka o njemu od Karen Armstrong, jedne od najobjektivnijih spisateljica današnjeg vremena.

Koristimo priliku da podsjetimo da ovogodišnje obilježavanje rebiu-l-evvela pada u mjesecu oktobru, čiji kraj je vrijeme kad Poreznoj upravi šaljemo registar naših članova za narednu godinu. Ispunjeni zadovoljstvom što smo kao Zajednica dosegli cifru od 16 000 punoljetnih članova, svi mi članovi, trebali bi učiniti dodatni napor da ova cifra bude još veća.

Pozovimo svoje poznanike koji još nisu članovi da to postanu prije isteka roka za potpisivanje pristupnice (31.10).

Činimo to, kao i sve drugo, mudro i lijepim savjetom!

IDRIZ-EF. KARAMAN
GLAVNI IMAM

AKTIVNOSTI IZ ZAJEDNICE

BEMUF AKTIVNOSTI

U mjesecu septembru smo u Bemufu realizirali mnogo projekata!

U tom mjesecu je Bemuf uspješno održao svoj Centralni omladinski mevlud u gradu Boråsu. Omladina je uljepšala noć sa mevludskim programom nakon kojeg je slijedilo druženje 120 omladinaca iz svih gradova Švedske. Zahvaljujemo se domaćinu Bemufu Borås što su nas ugostili na najljepši mogući način!

Ljetni susret 2021. g. je održan na

Ölandu. 80 Bemufovaca se družilo uz vjerska predavanja i druge aktivnosti preko vikenda. Onima koju nisu mogli učestvovati na ovom susretu poručujemo da se pripreme za naš Zimski susret koji će biti održan u decembru. Informacije o prijavi i datumu moći ćete uskoro naći na našem Instagram i Facebook profilu.

Zbog pandemije i restrikcija naša redovna godišnja Skupština u martu je morala biti odgođena te je održana krajem septembra. I ove godine ćemo u Odboru neumorno raditi da još jednom opravdamo povjerenje koje nam je omladina ukazala! Novi saziv Odbora sačinjavaju većinom ista imena kao u prethodnom sa novim članovima Ajlom Bektaš i Kerimom Kapetanovićem.

Novi Odbor sačinjavaju:

Kenan Zec

Ahmed Karić

Dženan Lapandić

Dženneta Šabanović

Zerina Tica

Ajla Bektaš

Kerim Kapetanović

Odbor Bemufa

VIDLJIVA, JAKA I STABILNA ŽENA U ISLAMU I DRUŠTVU

U organizaciji IO IZBUŠ-a i Komisije za ženski aktivizam u periodu od 25. do 26. septembra 2021. godine u Džematu Örebro, održan je VIII tradicionalni seminar za aktivne žene naših džemata „VIDLJIVA, JAKA I STABILNA ŽENA U ISLAMU I DRUŠTVU“

Seminar je bio namjenjen aktivnim ženama u našim džematima. Ženama koje su aktivne i žele da podignu svoj nivo kompetencija i budu vidljive, jake i stabilne kako u islamu tako i u društvu. Seminar je bio interaktivan, kombinacija predavanja i diskusija.

Program seminara obuhvatio je teme i tačke čiji je cilj pronalazak uzora, motivacije i inspiracije za rad na sebi, doprinos društvu i izgradnju budućnosti, bolje razumijevanje temeljnih principa i poruka islama, te stvoriti kvalitetnu mrežu i povezanost aktivnih članica.

Teme i izlagači-eminentne predavačice na ovom seminaru su bile:

1. Muhaddise učenjakinje u islamu – uloga žene u razvojnom dijelu i danas predstavile su: prof. Nermina Baljević, prof. Naida Hota-Muminović, mr. scc Sabrija Mehmedović a moderatorica dr. Zehra Alispahić.

2. Namaz u tradiciji Bošnjaka – mr. hfz. Sumeja Ljevaković- Subašić

Učesnice i organizatori seminara su puni riječi zahvale i zadovoljstva kako temama tako i eminentnim predavačicama koje su svojim znanjem i umješnošću prenjele snagu, znanje, značaj i mjesto Muhaddisa, te znanje, propise i tradiciju u namazu Bošnjaka.

U ime organizatora zahvaljujemo se Džematu Örebro, koji je bio domaćin ovog seminara.

ODRŽAN DVODNEVNI SEMINAR UDRUŽENJA ILMIJJE ISLAMSKE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

U organizaciji Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a i NBV-a Jönköping 13. i 14. septembra 2021. godine u Jönköpingu je održan dvodnevni seminar članova Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a.

Seminaru su prisustvovali gotovo svi članovi Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a što je bio najveći skup imama članova Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a u posljednjih nekoliko godina.

Prvi dan seminara, 13.09.2021. godine, članovi Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a na dnevnom redu su imali tekuća pitanja, informacije o trenutnim i planiranim aktivnostima, novosti iz Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj i Islamske zajednice u BiH, kao i javnu raspravu o nacrtima normativa Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a.

Drugi dan seminara, 14.09.2021. godine, članovima Udruženja Ilmijje IZBUŠ-a putem video linka obratila se gospođa Karin Hagman iz Uppsale, poslovni strateg unutar NBV-a, a zatim i gosp. Håkan Fransson iz Göteborga koji je govorio na temu „Kako razgovarati sa djecom i omladinom o porocima alkohola i

droga?“ i tom prilikom naglasio važnost imama Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj u procesu educiranja društva na ovu temu i pozitivnog utjecaja koji imami imaju kroz svoj rad sa zajednicom.

Nakon toga prisutnima se obratila gospođa Minela Jakupović ispred NBV-a Jönköping koja je održala interaktivnu edukaciju korištenja online načina izvještavanja o aktivnostima koje se prijavljuju NBV-u u svakodnevnom radu u džematima Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj, ali i drugim aktualnim pitanjima i promjenama u načinu prijavljivanja aktivnosti putem NBV-a.

Lijepa radna i kolegijalna atmosfera, odlične teme i izuzetno korisna edukacija obilježile su tok ovog dvodnevnog seminara, a atmosfera je dodatno upotpunjena odličnim tehničkim uslovima na prelijepoj lokaciji održavanja seminara.

Udruženje Ilmijje IZBUŠ-a
Švedska, 2021-09-14

U JÖNKÖPINGU ODRŽANO SAVJETOVANJE ZA PREDSTAVNIKE DŽEMATA IZBUŠ-a

U nedjelju, 17. oktobra 2021. godine, u Jönköpingu je održano savjetovanje za predstavnike džemata IZBUŠ-a. Uz prisustvo predstavnika 19 džemata, savjetovanje je imalo četiri osnovne teme: Humanitarni rad na nivou IZBUŠ-a, Nacrt Pravilnika o vakufskom fondu, Regionalna saradnja i Ženski aktivizam. Uvodničari ovih tema bili su: Idriz-ef. Karaman, hafiz Adis Baručić, Smajo-ef. Šahat i Fadila Jašarević. Nakon uvodnih izlaganja, otvorena je, zaista, plodna diskusija i doneseni konkretni zaključci.

Bilo je ovo prelijepo druženje, obogaćeno prigodnim programom kojeg su izveli imami IZBUŠ-a u povodu 12. rebiu-l-ewela, dana rođenja Muhameda, a.s.

I.K.

ODRŽANA SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA IZBUŠ-a

U subotu, 16. oktobra 2021. godine, u Jönköpingu je održana sjednica Izvršnog odbora Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

U prvom dijelu sjednice razmatrane su aktivnosti u proteklom periodu i izraženo zadovoljstvo velikim brojem uspješno realiziranih odluka i zaključaka, kao i ostalih obaveza iz Plana rada za ovu godinu.

U nastavku sjednice Izvršni odbor je razmatrao neka druga pitanja, te donio nekoliko odluka iz svoje nadležnosti, od kojih treba spomenuti potvrdu odluke o organizaciji sergije za pomoć Džematu Trollhättan u kupovini objekta za džamiju, kao i odluku da se u mjesecu novembru organizira sergija za pomoć Džematu Skövde, koji gradi svoju buduću džamiju.

Na kraju je Izvršni odbor donio odluku da podrži protestno pismo svih BH organizacija u Švedskoj ministrici vanjskih poslova Švedske, Vladi Švedske i ambasadi Švedske u BiH zbog učešća predstavnika ambasade Švedske u BiH na sastanku koji je organizirao član Predsjedništva BiH Milorad Dodik u Istočnom Sarajevu.

I.K.

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ POTPISALA DEKLARACIJU O DEMOKRATIJI

Den 15 september på den internationella dagen för demokrati uppmärksammar vi att nio aktörer har undertecknat *Deklaration för en stark demokrati*.

Bosniakiska Islamiska Samfundet kommer inom ramen för Deklarationen att arbeta internt med att fortbilda i jämställdhet och mänskliga rättigheter. Samfundet kommer även att uppmärksamma demokratins 100-års jubileum i sin medlemstidning.

I bild syns Bosniakiska Islamiska Samfundets Vice ordförande Fadila Jasarevic underteckna Deklarationen

Organisationens interna åtagande BIS dagliga arbete grundar sig på demokratiska värderingar och har som mål att än mer aktivt motverka våld, hat, rasism och diskriminering i samhället. Stärka människors inflytande och delaktighet, särskilt stärka kvinnors inflytande och ledarskap är områden som BIS starkt förespråkar. Kvinnor som är verksamma inom församlingarna och som arbetar i miljöer som domineras av män, kommer att genomföra ytterligare en årlig utbildningskonferens "Stark, delaktig och synlig".

Aktiva kvinnor från BIS lokala församlingar kommer vidare att inspireras och få fortbildning kring frågor om föreningsteknik, jämställdhet och mänskliga rättigheter. I arbetet för ett mer jämställt och demokratiskt samhälle ser BIS till att tillgängliggöra och tillhandahålla våra medlemmar de insatser och utbildningsutbud som initieras hos våra samarbetsorganisationer NBV och SST.

Organisationens externa åtagande

En del av BIS:s församlingar håller "öppet hus" dagar där människor välkomnas för att få större insyn i muslimernas tillvaro. Förhoppningen är att på det sättet kunna bidra till ett gott samtalsklimat och en god människosyn i samhället samt motverka hat och islamofobi.

Organisationens kommunikativa åtagande

Internt finns redan väletablerade kanaler för att sprida information om kommande evenemang mfl. Externt kommunicering sker bl.a. via BIS:s hemsida och andra applikationer. Vi ska uppmärksamma våra medlemmar på demokratins 100-årsjubileum genom att marknadsföra deklARATIONEN, eran hemsida och era aktiviteter i vår månadstidning och på vårans hemsida samt skicka allting till våra medlemmar.

Dessutom ska vi använda logga <https://vardemokrati.se/wp-content/uploads/2019/05/logo2.png> med länk till ert hemsida i samband med våra aktiviteter och övriga utskick

Dnr. 01-170/2021
Datum, 2021-10-18

Svensk Riksdag: Stefan Löfven Sveriges statsminister
Utrikesdepartementet: Ann Linde Utrikesminister
Sveriges Ambassad i Sarajevo: Johanna Strömquist Ambassadör

Protestbrev mot svenskt deltagande i mötet 14. oktober 2021 i Istočno Sarajevo

Bästa ministrar och ambassadör!

Vi har, med stor oro och djup sorg, tagit emot nyheten om Svenskt deltagande i det "informella" mötet i Istocno Sarajevo, Bosna och Hercegovina. Vi alla, med ursprung från Bosnien och Hercegovina, ca 100 000 svenska medborgare, ansluter oss bakom detta protestbrev genom alla våra svenskbosniska föreningar, riksförbund, instanser och institutioner i Sverige.

Vi vill härmed uttrycka vår stora besvikelse och skickar er detta protestbrev för att visa vårt missnöje med handlingen att stödja antikonstitutionella och antistatliga processer som kommer från Bosnien-Hercegovinas entitet "Republika serbska". Mötet i Istocno Sarajevo, organiserat under ett fiktivt ämne, "Information om aktuella politiska ståndpunkter i entiteten Rs" som i verkligheten betyder, manipulera med antal mötesdeltagare och deras internationella status i sitt eget syfte om populistisk propaganda som leder till kaoset i Bosnien och Hercegovina och hela Balkanhalvön. Sveriges deltagande, genom representanter från Sveriges Ambassad i Bosnien och Hercegovina, är för oss en legalisering av det dömda UZP, Joint Criminal Enterprise, och stöd för dess kontinuitet i förstörelse och negativ politik inriktad mot Bosnien och Hercegovina sedan 1992. Vi anser inte att det är nödvändigt att ange att krafter som står bakom mötet är de som har skapat helvetet i BiH under perioden 1992–1995. Med all respekt och medvetenhet om att det är bättre att förhandla i 100 år än att kriga en dag, kan vi aldrig acceptera Sveriges handlande i detta konkreta fall.

Som medborgare i Sverige insisterar vi på att Sverige, i vårt namn, tar avstånd från en sådan gest, som ingen kommer att gynnas av. En gest som på något civiliserat sätt kan resultera varken i politisk eller social förbättring, särskilt inte upphäva blockaden för Bosnien och Hercegovinas integrationsprocesser mot fullt medlemskap i den Europeiska unionen och Nato!

Undertecknat av:

APU Network
Bosniakiska Islamiska Samfundet i Sverige
Bosniskhercegoviska svenska kvinnoförbundet
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbundet i Sverige
Riksförbundet Banjaluka i Sverige
Bosnisk - Hercegovinska ungdomsförbundet i Sverige
Bosnisk-Hercegovinska riksförbundet i Sverige

Postadress:
Box 2293
600 02 Norrköping

Besöksadress:
Slottsgatan 134
602 22 Norrköping

Tel: +46 (0)11 – 16 66 22
E-post: bhrf.info@bhsavez.org

Org.nr. 802016-7360
Plus Girot 621 69 04-0
www.bhsavez.org

Džemat Trelleborg: PROJEKTI PAŽNJE VRIJEDNI

Prijave slati do 22.08.2021. putem sms-a na broj 073 076 91 96 ili putem e-mail: trelleborg@izb.se
 PREDNOST IMAJU DJECA RODITELJA-ČLANOVA!
 VIŠE DETALJA NA RODITELJSKOM SASTANKU
 NEDJELJA
 22.08.2021. u 11:00h

Početak nove školske godine 2021., na nivou Kraljevine Švedske počinju i aktivnosti unutar naše Zajednice. Kroz različite aktivnosti nastojimo da našem članstvu ponudimo raznolike i korisne sadržaje. Za realizaciju nekih projekata potrebno je da se ispune mnogi preduvjeti. U našem džematu Trelleborg, smatrali smo da je od početka ove godine, došlo vrijeme da se upustimo, slobodno kazano u dva nova pilot-projekta, a tiču se konkretno djece predškolskog uzrasta kao ciljane grupe. Projekti su napisani jos 2019., godine ali zbog manjka volonterskog kadra, posebno stručnosti, nismo bili u mogućnosti da ih realiziramo.

U tom smislu, naš narod je skovao mudrost kazavši: "Ko čeka taj i dočeka".

Naime, od ove godine započeli smo sa *Mektebskom igraonicom za djecu od jedne do šest godina*. Projekat je naišao na veliko interesovanje kod roditelja,

što nas čini veoma sretnim, jer je pokazatelj da projekat ima perspektivu. Organizira se nedjeljom u trajanju od dva sata. Kroz igraonicu, djeca se upoznaju sa osnovnim pojmovima poput: islam, musliman, porodica, priroda, čistoća i dr., a ono što je najvažnije pripremamo ih za jedno novo životno poglavlje a to je MEKTEB.

Drugi pilot-projekat koji zasluđuje posebnu pažnju čitateljstva Biltena IZBUŠ-a jeste KLUB MLADIH MAHA. Kao što spomenuh i ovaj projekat je čekao na početak svoje realizacije zbog praktičnih razloga.

Svjesni smo da u našoj Zajednici ima dovoljan broj visoko-školovanih članova, ali kod većine njih, nedostaje proaktivnosti za svoju Zajednicu. Nekada je potrebno žrtvovati svoj komoditet i komfor radi većih ciljeva. Na nama je da radimo, *...a Allah i vjernici će vidjeti trud-rad...*, a simulatori nikad!

No, vratimo se projektu. KLUB MLADIH MAMA je kombinacija majki i djece uzrasta od jedne do pet godina. Ovo je ciljana grupa, jer kroz protekli period, iskustvo mi je pokazalo da postoji ogroman broj mladih majki, koje su zainteresirane za svoju Zajednicu i džemat i projekte, ali ne u formama generacijske različitosti.

Kroz ovaj klub bile bi podjeljene u tri grupe i svaka grupa bi imala svoj simbolični naziv.

Uz stručni nadzor, realizirale bi praktične aktivnosti, pokretali razne sekcije, vodile projekte i dr. Ovaj projekat sa ovakvim konceptom je novina, pa mogu slobodno kazati i na nivou Zajednice a pogotovo džemata, s toga i zasluđuje opsežnije predstavljanje široj čitalačkoj publici Biltena IZBUŠ-a.

Od čitatelja ovih redaka, trađimo da nas podrđe svojim hajr dovama. Molim Allaha da nas pomogne u dobru, amin!

Ismail Mehtić, imam

BIZ Trelleborg

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

*“O, vi koji vjerujete, ako pomognete Boga,
On će vas pomoći i vaš hod učvrstiti.”!*

(Muhammed, 7.)

Članarina Islamskoj zajednici preko poreza

0.7%

VAŠA INVESTICIJA U NAŠU ZAJEDNIČKU BUDUĆNOST

Članarina za narednu godinu važi ukoliko ste pristupnicu potpisali i predali Islamskoj zajednici najkasnije do 31. oktobra tekuće godine !

Åkerssjövägen 10
461 53 Trollhättan

Telefon: 0520-49 90 64
Mobil: 0763-10 24 47

E-mail: kontakt@izb.se
www.izb.se

VAKUFSKI PROJEKTI

UGRADI SEBE U TRAJNI HAJR

Allahov Poslanik Muhammed a.s. kazao je: "Najdraža mjesta (kuće) Allahu su džamije".

Poštovana braćo i sestre u Islamu, poštovani donatori,

nadamo se da će vas i vaše voljene naš poziv zateći u dobrom zdravlju i raspoloženju i da će vas njegov sadržaj zasigurno obradovati, ako Bog da.

Islamska zajednica Bošnjaka u Švedskoj, džemat Skövde, formiran je u aprilu mjesecu 1993. godine.

Danas, kada naš džemat čuva više od 750 članova, započeli smo izgradnju potrebne džamije koja će imati sve što je potrebno za uspješno funkcioniranje i kvalitetno djelovanje.

Dana 18.12.2020. godine, naš džemat je i zvanično dobio sve potrebne dokumente, dozvole i suglasnosti za izgradnju džamije.

Na kupljenom dijelu zemlje, površine od 17 000 m², uz Allahovu pomoć, početkom ove godine započeli smo graditi džamiju koju toliko dugo čekamo, istovremeno radujući se otvaranju njenih kapija.

Rezime urađenog do sada, oktobar 2021.godine :

- Sve potrebne dozvole za gradnju džamije su završene.
- Grubi radovi sa strojevima, kopanje temelja, dovodi struje i vode, kanalizacija, osiguranje platsa, su također završeni.
- Prva ploča je izlivena na dan 04.10.2021.

Izgrađena džamija ako Bog da, biće vakuf onih koji budu učestvovali u njenoj gradnji, a kasnije i upotrebi.

Muslimanima je znano da čovjek treba raditi za ovaj svijet kao da će u njemu boraviti stotinu godina, ali da se treba pripremati za odlazak s njega kao da će se taj odlazak dogoditi sutra. Nakon smrti čovjeka zatvara se knjiga njegovih djela, osim u tri slučaja, kazao je naš mudri Poslanik Muhamed. a.s. :

- ako iza sebe ostavi lijepo odgojeno dijete
- ako iza sebe ostavi naučno djelo
- ako iza sebe ostavi neki hajrat-vakuf

Pozivamo vas da se pridružite ovom dobrom djelu koju su članovi naše zajednice pokrenuli, jer od tog vakufa (hajrata), vi kao pojedinac, vaša porodica, kao i naš džemat, imat će samo dobro.

Vaš dobrovoljni prilog za izgradnju džamije u Skövde možete učiniti na sljedeće načine :

PUTEM SEB BANKE:

BANKGIRO: 5223-2471

SWISH :123-168 48 51

Allah dž.š. ostavio nam je Svoju Uputu u Kur'anu:

"Allahove kuće (džamije) grade oni koji vjeruju u Allaha i Sudnji dan i koji obavljaju namaz i daju zekat i ne boje se nikoga osim Allaha, oni su nadati se je, na pravom putu."

(El-Tevba; 18)

U ime IO džemata Skövde

Ferid Krak

Islamska zajednica Bošnjaka u Švedskoj
DŽEMAT SKÖVDE

Izgradimo zajedno

VAKUF

U džematu Skövde

Uplate iz Švedske

Uplate iz inostranstva

Bankgiro: 5223-2477

Svish: 123 168 48 51

Bank: Skandinaviska

Enskilda Banken AB

IBAN: SE8350000000

051701191512

BIC (Swift): ESSESESS

«Ko izgradi džamiju na ovom svijetu Allah će njemu sagraditi dvorac u džennetu.»
(Buharija i Muslim)

Kontakt: Smajo-ef. Šahat / +46 70 497 04 18 / sahatmajo@gmail.com²⁰

VAKUF DŽEMAT TROLLHÄTTAN

Prilika za tebe...

BUDI VAKIF!

 swish® 123 105 69 02

 bankgirot 5570-1833

Ugradi sebe u trajno dobro...

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJIKA U ŠVEDSKOJ
DŽEMAT GISLAVED

Zahvalnica i Dova

Članovima, džematlijama i prijateljima džemata Gislaved

VAKIFIMA

Zahvaljujemo na Vašem učešću u akcijama džemata Gislaved za adaptiranje, izgradnju i kupovinu vakufskih objekata u Švedskoj i domovini Bosni i Hercegovini i molimo Allaha Milostivog da ukabuli svaku Vašu krunu i da Vam, za Vaš doprinos, podari kuće i dvorce u Svom lijepom džennetu. Amin.

Halmstad, za vakufski fond = 50.000 kruna

Rakovčani (Priedor), za mekteb = 11.200 kruna

Växjö, za vakufski fond = 60.000 kruna

Värnamo, za kupovinu vakufskog objekta = 110.000 kruna

Skövde, za izgradnju vakufskog objekta = 100.000 kruna

Trollhättan, za kupovinu vakufskog objekta = 70.000 kruna

Ukupno za vakuf od vakifa Gislaveda = 401.200 kruna

DUHOVNOST

Hutba reisu-l-uleme Kavazovića u Zagrebu:

NIKO NAM NIJE NI BLIŽI NI PREČI OD LJUDI S KOJIMA ŽIVIMO

U okviru posjete Mešihatu Islamske zajednice u Hrvatskoj reisu-l-ulema Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini Husein-ef. Kavazović kazivao je hutbu u Zagrebačkoj džamiji...

Reis-l-ulema Kavazović je u hutbi govorio o čovjekovoj prirodi, fitretu - prirodnoj vjeri u kojoj se rađa, ali i iskušenjima koja ga prate u životu. Ta mnoga iskušenja prevazilaze se upravo kroz strpljenje, oslanjanje na Allaha, ali i podršku jednih drugima.

- Bratstvo među ljudima se kuje u zajednici. Musliman je muslimanu brat, kako nas je učio Vjerovjesnik, ali musliman je u isti mah i susjed u ulici i kvartu u kojima živi, on je stanovnik grada i države kojima pripada. Naše življenje i ponašanje u zajednici mora biti prožeto duhom vjere, koja poziva na univerzalno bratstvo među ljudima. Vjerovjesnik je stoga naglašavao važnost društvenih odnosa, odgajajući muslimane tako da razumiju važnost međusobnog ophođenja i ponašanja u zajednici ljudi. Musliman je onaj od čijeg su jezika i ruku sigurni ljudi, govorio je Poslanik, a. s. Ogledalo svakog od nas su njegova porodica, komšiluk i zajednica. Kako ćemo prepoznati dobra i čestita muslimana i muslimanku ako ne po njegovom odnosu prema supruzi i djeci, prema komšiji i džematliji. Dobar musliman i muslimanka brinu o svojoj porodici, podižu je, ulaže u odgoj i obrazovanje svoje djece, sve dok ne postanu dobri i vrijedni članovi zajednice. Vjerovjesnik, a.s., govorio je: Najbolji među vama je onaj koji je plemenit prema svojoj porodici, a ja sam od vas najplemenitiji prema svojoj porodici. Svoju suprugu poštuje onaj koji je plemenit među vama, a ponižava je samo onaj koji je zlikovac. (Ibn Asakir) - kazao je reisu-l-ulema.

Podsjetio da je slične izreke Vjerovjesnik izrekao i o komšiji i zajednici, džematu, naglašavajući uvijek važnost očuvanja komšijskih odnosa i služenja u korist zajednice muslimana.

- Naša vjera i kultura ustanovile su vakuf, kao trajno dobro u korist zajednice, njenih različitih potreba, zarad njena napretka i razvoja. I ovo zdanje, ova džamija, nastala je na ideji brige o zajednici koja se pretvorila u trajno dobro, koje će, s Božijom pomoći, trajati stoljećima, na radost i nas živih i onih koji su preselili na bolji svijet... Čovjek na dunjaluku ne može opstati sam, u svom zatvorenom svijetu. Kako to ne može pojedinac ne mogu ni grupa, rod, pleme ili narod. Sve što je čovjek postigao tokom povijesti postigao je u otvorenoj zajednici, zajedno s drugima. Stoga, moramo zagovarati otvorenost i tražiti od drugih da budu otvoreni za nas - kazao je reisu-l-ulema.

Govoreći o poziciji muslimana u Evropi, istakao je kako je ponosan na zajednicu muslimana u Hrvatskoj i na ostvarenja koja je postigla.

- Desetljeća napornog rada, zalaganja i ulaganja znanja i sredstava donijela su plodove. Danas su tako primjetni trag i utjecaj velikih dobrotvora zajednice: rahmetli Salema Šabića, poštovanog muftije Šefke Omerbašića, gospodina Plićanića, gospodina Srebrenikovića i mnogih drugih. I sadašnja generacija muslimana u Hrvatskoj nastoji u svojoj otvorenosti i plemenitosti unaprijediti, prije svega, odnose među ljudima, ali i materijalno i infrastrukturno ojačati zajednicu u mnogim gradovima: Sisku, Osijeku, Dubrovniku, Puli i Splitu. Poduhvati su to za ponos. Sudbina nas evropskih muslimana je ista. Živimo i radimo na ovom kopnu što se Evropom zove i dijelimo sve njene brige, uspone i padove. Trebamo i moramo brinuti jedni o drugima. Niko nam nije ni bliži ni preči od ljudi s kojima živimo - kazao je reisu-l-ulema.

Ovom prilikom pozvao je sve muslimane u Evropi na važnu obavezu:

- Da zajedno s našom braćom i prijateljima, kršćanima i jevrejima, gradimo zajednički dom koji će biti prostran za sve Ibrahimove, a.s., potomke; da zajedno gradimo civilizaciju čiji će

korijeni biti judeo-kršćansko-islamski, kao novu nadu za ljudski rod. To je nada za koju su živjeli naši preci i nada u kojoj ćemo živjeti i mi i za ovu ideju se boriti. Naša ruka je ispružena i naš poziv je otvoren. Previše je zla, nepovjerenja i zaziranja u našoj prošlosti da bismo bili inertni i lijeni. Vrijeme je da postanemo združeni i poduzetni u zajedničkim naporima da naša budućnost i budućnost onih koji dolaze za nama bude mirnija, svjetlija i prosperitetnija - poručio je reisu-l-ulema.

Prisutnim vjernicima na džuma-namazu na kraju hutbe je poručio:

- Volite ovu zemlju, ona je vaša domovina, ali i pomozite da se uspostave dobri odnosi s našom Bosnom i Hercegovinom - kazao je reisu-l-ulema Kavazović.

Proučio je dovu u kojoj je, između ostaloga, zamolio Uzvišenog Allaha, dž. š. da ova generacija ostane upamćena po malim koracima koji će utrti velike staze za sve ljude.

Nakon džume-namaza reisu-l-ulema proučio je Fatihu na Spomen-obilježju Bošnjacima poginulim u Domovinskom ratu u Hrvatskoj, koji se nalazi u parku ispred Zagrebačke džamije.

POSLANIKOV, ALEJHI SELAM, ODNOS PREMA "DRUGIMA"

Bio je oličenje milosti, pravde, suživota i tolerancije. Kroz svoj poslanički „mandat“, pokazao je društvene i ljudske vrijednosti islama. Svakom čovjeku, bez obzira na vjeru i porijeklo, Poslanik, s.a.v.s., dao je njegovo pravo i slobodu, a međuljudske odnose, gradio je na povjerenju. Ovom prilikom, želim da spomenem nekoliko primjera, u kojima je Poslanik, s.a.v.s., pokazao svoj odnos prema onima koje mi danas nazivamo "Drugima". Naravno, uvijek imajući na umu, da su mu na prvom mjestu, bili pravda i povjerenje.

Hidžra muslimana u Abesiniju, desila se dva puta. U ove dvije hidžre, preko stotinu muslimanskih života, spasio je tada kršćanski kralj Negus, među kojima su bili Poslanikova, s.a.v.s., kćerka Rukaijja i njen muž Osman, r.a. Negus im je pružio ruku nade i obezbijedio normalan život. Poslanik, s.a.v.s., savjetujući muslimane, rekao je: "Bilo bi najbolje da odete u Abesiniju, tamo vlada čestit vladar, nikome nepravdu ne čini, to je zemlja u kojoj vlada istinoljubljujivost, budite tamo dok vam Allah ne dadne izlaz iz situacije u kojoj se nalazite." (Sunen El-Bejheki) Kao što vidimo, Poslanik, s.a.v.s., je kršćanskog kralja opisao kao moralnu i pravednu osobu, pokazujući na taj način poštovanje prema njemu i njegovom narodu.

U junu, 622. godine, desio se važan sporazum između Poslanika, s.a.v.s., i medinskih muslimana, u historiji poznat kao „Druga prisega na Aqabi“. Ono što je zanimljivo u ovom slučaju, jeste da je Poslanik, s.a.v.s., na ovako važan sastanak i koji je održan u velikoj tajnosti, poveo svog amidžu Abasa ibn Abdumutaliba koji tada nije bio musliman. Ali, znajući da je povjerljiva osoba, Poslanik, s.a.v.s., mu je čak dozvolio i da prvi održi govor. (Ibn Ishak, 2/100) Na ovaj sastanak, Poslanik, s.a.v.s., nije poveo Ebu Bekra ni Omera, nego je poveo Abasa, koji je bio na vjeri svojih djedova.. Ovo je dokaz, da je Poslanik, s.a.v.s., i u veoma važnim prilikama uvažavao mišljenje i savjet „ostalih“.

Tokom hidžre, Poslanik, s.a.v.s., i Ebu Bekr, r.a., izabraše iskusnog vodiča, Urejkit ed-Dejlja, koji je bio mušrik. (Ibn Ishak, 1/120; Fethu-l-bari, 14/92) Iako mušrik, u tom trenutku, Poslanik, s.a.v.s., imao je povjerenje u njega kao stručnog vodiča. Na osnovu ovog ljudskog i profesionalnog odnosa, možemo zaključiti, da je jednim dijelom i on sam zaslužan za spašavanje Poslanikovog, s.a.v.s., života. Dolaskom u Medinu, Poslanik, s.a.v.s., zatiče jevrejsku vjersku zajednicu sa kojom je potpisao pravni akt.

Povelja medinskog ustava je prvi pisani dokument u historiji islama koji govori o poštivanju ljudskih prava, toleranciji i suživotu. Između ostalog, u jednoj od tačaka povelje, Poslanik, s.a.v.s., naredio je da se napiše da su muslimani i Židovi, "ummetun vahide" – "jedan narod", u smislu njihovih građanskih prava i obaveza. Povelja se sastojala iz 52 stavke, od toga 27 stavki u odnosu sa pripadnicima drugih vjera što ukazuje na brigu islama o očuvanju religijske slobode unutar Islamske države. (Ibn Ishak, 1/150)

Muhammed, s.a.v.s., napisao je pismenu garanciju biskupu u Nedžranu i njegovoj biskupiji u kojoj stoji da oni slobodno raspolažu onim što je u njihovom posjed i da su njihove crkve i svećenstvo, pod Allahovom zaštitom i zaštitom Njegovog Poslanika. Muslimani nikada neće, u ime kršćana, mjenjati i postavljati biskupe niti druge svećenike.' (Ibn Sa'd, Tabekatul-kubra, 1/266.)

Divan odnos Poslanika, s.a.v.s., prema Adijj ibn Hatimu, koji je bio kršćanin. Pošto je mrzio Poslanika, a.s., odlučio je da ga posjeti u Medini i sretne se sa njim. Nakon što su se upoznali, Poslanik, a.s., ga je uzeo za ruku i poveo svojoj kući. Kad su stigli,

Poslanik mu je dao jastuk da sjedne na njega a on je sjeo na zemlju. Divna gesta Poslanika, a.s., prema kršćaninu kojem je pružio priliku da ga upozna. (El-Isabe, 3/198)

Isto tako, human odnos Poslanika, s.a.v.s., prema zarobljenicima Bedra. Njih 70 bilo je raspoređeno po kućama ashaba. Poslanik im je naredio da prema njima postupaju plemenito do te mjere, da su ashabi jeli suhe hurme a njima su davali hljeb. (Ibn Ishak, 2/349)

Licemjeri Medine su bili posebna društvena klasa, koje je opasno djelovala a pogotovo njihov vođa, Abdullah ibn Ubejj ibn Selul. Mnoga zlodjela je uradio ovaj čovjek, ali Poslanikov, s.a.v.s., odnos prema njemu je uvijek bio ljudski. Dovoljno govori činjenica, da ga je Poslanik, s.a.v.s., pred smrt redovno obilazio u bolesti, klanjao mu dženazu i umotao ga u svoju košulju kao kefin. (El-Bidaje ven-Nihaje, 4/345)

Na dan oslobođenja Mekke, dok su okupljeni stanovnici oko Kabe čekali presudu od strane Poslanika, s.a.v.s., on ih upita. "Šta mislite šta ću danas uraditi s vama?" Rekoše: "Učinit ćeš dobro, ti si plemenit brat, sin plemenitog brata!" Poslanik, s.a.v.s., im reče: "Ja vas danas neću koriti, idite vi ste slobodni." (Ibn Hišam, 4/87). Nije bilo ukora, vrijeđanja, življavanja koje se obično dešava kad jaki pobijede slabe.

Ovo su samo neki od primjera Poslanikova, .a.s., odnosa prema „Drugima“ i nemuslimanima, na koje bi se koji se pozivaju na to, da njegov Sunnet slijede, trebali ugledati.

(Piše: Saudin Cokoja / Izvor: Preporod, br. 12/1022, 15. juni 2014., str. 27.)

POSŁANIKOVA PREPORUKA.

KRATKA RIJEČ KOJA ČOVJEKU KORISTI

U poznatom ašeretu Kema erselna iz sure El-Bekare nalazi se ajet "O, vjernici tražite pomoć sebi u strpljivosti i obavljanju namaza! Allah je doista na strani strpljivih (153).

B ožija mudrost je što se u ajetu spominju namaz i strpljivost zajedno, iz više razloga. Naprimjer, oba ova ibadeta pomažu prvenstveno čovjeku u duhovnom i fizičkom smislu o čemu se, pored islamskih nauka, nalaze iztraživanja u medicini i posebno u psihologiji. Dalje, klanjanje i strpljenje su dvije osobine koje se uzajamno dopunjuju. Namaz je težak čovjeku koji nije strpljiv, koji je afektivan, on nema ni vremena ni psihičke snage da se odluči za mirno stajanje u namazu ili ponavljanje određenih radnji. S druge strane, čovjek koji klanja je pod uticajem namaza, stoga na njemu su već vidljivi tragovi duhovnog mira; pet puta na dan ima terapiju - namaz koja mu pomaže da zadrži unutarjni mir, a osim toga namaz mu pomaže da se navikne na mirovanje, stoga čekanje u redu ili na autobuskoj stanici ne predstavlja mu problem i nije izvor frustracija. Također, rezultat namaza je mir, što je sami cilj ili rezultat strpljenja. Naravno, postoji i nagrada za oba ova ibadeta o čemu ovdje nećemo pisati. Spomenimo samo da kao što je čovjek u namazu u ibadetu on je prilikom strpljenja također u ibadetu, jer dovoljna mu je pomisao da je Allah, dž.š, taj koji je stalno strpljiv - Strpljivi. Koliko bismo puta nastradali da nije Njegove strpljivosti? Stoga od edeba je da drugi ne nastradaju od naše srdžbe ili mi sami. (Primjer stradanja zbog srdžbe je kada čovjek izgovori teške riječi u srdžbi svome šefu ili komšiji što može ostaviti posljedice na samoga čovjeka. Sjetimo se narodne kovanice Strpljen - spašen!) Također, ne treba zaboraviti da je Allah, dž.š, na strani onih koji mu se klanjaju, ali je i, kako kaže na kraju ovog ajeta, "dosita na strani strpljivih".

Ovdje se prisjetimo slučaja kojeg bilježi Imami Ahmed kada je Haris ibn Kuddame došao Poslaniku, a.s., i zamolio ga da mu kaže riječ/rečenicu koja će mu koristiti, ali da je kratka, kako bi je mogao zapamtiti.

-Ne ljuti se", rekao je Poslanik, a.s. To je ponovio više puta, stalno govoreći: "Ne ljuti se!"

U našoj svakodnevici niz je trenutaka kada nam je potrebno strpljenje. Ne zaboravimo da je to zapravo ibadet i u tom trenutku srdžbe zamislimo Poslanika, a.s., koji nam kaže: "Ne ljuti se!"

Možemo li ga poslušati?

MUHADDISE - UČENJAKINJE ISLAMA

Praksa prešućivanja, prikrivanja, zanemarivanja i ignorisanja prisustva i doprinosa žena u javnom i društvenom prostoru i danas je ozbiljno prisutna uz sve veću tendenciju potpunog isključenja. Da li je uvijek bilo tako?

Tipični Zapadni diskurs podrazumijeva da ne postoji društveni poredak koji ima više „vjere“ od islamskog društvenog poretka, a prisustvo „vjere“ u društvu je obrnuto proporcionalno prostoru u kome žene mogu da djeluju i uživaju autoritet. Konstrukcija; muslimanke-učenjakinje, ili ekspertkinje u pojedinim oblastima za zapadnjake zvuči kontradiktorno ili je čak nemoguća. Ovo je misao Muhameda Akram Nadwi, autora biografskog Riječnika o ženama učenjakinjama koje su se bavile hadisom kroz islamsku historiju. Izrečena je na stranicama knjige al-Muhaddithat: the woman scholars in islam, koja bi uskoro, ako Bog da, trebala izaći iz štampe u prijevodu na bosanski jezik. Tako bi ovo iznimno vrijedno i jedinstveno djelo bilo dostupno širem krugu čitalaca u BiH.

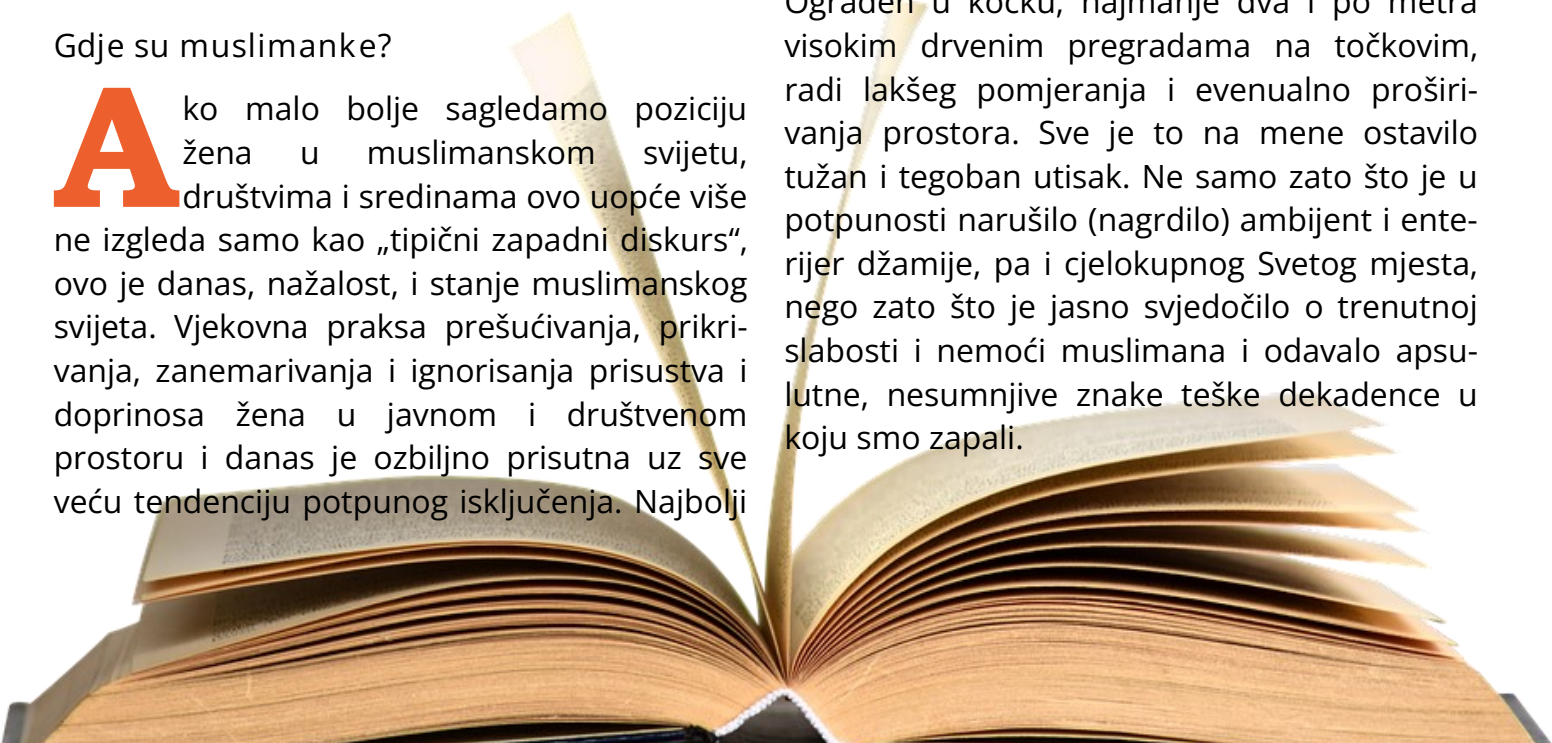
Gdje su muslimanke?

Ako malo bolje sagledamo poziciju žena u muslimanskom svijetu, društvima i sredinama ovo uopće više ne izgleda samo kao „tipični zapadni diskurs“, ovo je danas, nažalost, i stanje muslimanskog svijeta. Vjekovna praksa prešućivanja, prikrivanja, zanemarivanja i ignorisanja prisustva i doprinosa žena u javnom i društvenom prostoru i danas je ozbiljno prisutna uz sve veću tendenciju potpunog isključenja. Najbolji

pokazatelj je sve prisutnija praksa sužavanja i ograničavanja džamijskog prostora za žene. U nekim sredinama i sporadičnim situacijama to ide i do potpunog onemogućavanja ulaska u džamije i prisustva namazima. Ovo ne treba posebno elaborirati i dokazivati, tome svjedočimo kako na našim prostorima tako i šire.

Radi ilustracije navest ću jednu upečatljivu sliku, potpuno neočekivanu pa stoga više bolno iznenađujuću.

U novembru 2014 godine imala sam priliku biti na nekim od namaza u džamiji Al Aksa, u Jerusalemu, i vidjeti da su žene zauzimale prostor nadesno, nakon ulaska u džamiju, glavnog i čini mi se jedinog ulaza u funkciji. Prostor je bio slobodan, fizički i vizualno neograničen nikavim pregradama, perdama ili zastorima. Bio je ispunjen nekad manje nekad više, po mojoj računici 25 do 100 žena, u zavisnosti od prisustva turističkih grupa iz muslimanskih zemalja. U januaru 2018 godine sam ponovo imala priliku klanjati u Al Aksi, a taj isti prostor je tad izgledao potpuno drugačije. Ograđen u kocku, najmanje dva i po metra visokim drvenim pregradama na točkovim, radi lakšeg pomjeranja i eventualno proširivanja prostora. Sve je to na mene ostavilo tužan i tegoban utisak. Ne samo zato što je u potpunosti narušilo (nagrdilo) ambijent i enterijer džamije, pa i cjelokupnog Svetog mjesta, nego zato što je jasno svjedočilo o trenutnoj slabosti i nemoći muslimana i odavalo apsolutne, nesumnjive znake teške dekadence u koju smo zapali.

M.A. Nadwi je u svom desetogodišnjem radu na spomenutom Riječniku sakupio biografske podatke za 8000 žena koje su se tokom islamske historije bavile hadisom ali i drugim, kako islamskim tako i ostalim naukama, širom muslimanskog svijeta. Pošto sam sa kolegicom N. Muminović radila na prijevodu spomenute knjige, gledajući zadnje prizore iz Al Akse s tugom sam se prisjetila primjera koje Nadwi opisuje u svojoj knjizi al-Muhaddithat a koji su zabilježeni u mnogobrojnim izvorima islamske historiografije.

Učiteljice, pobožne, učene

Umm al-Darda, je bila poznata po podučavanju u džamijama u Damasku i Jerusalemu. Njenim predavanjima su prisustvovali i muškarci i žene, pravnici i tradicionalisti, čak je i halifa, Abd al-Malik ibn Marwan redovno prisustvovao njenim časovima. Ibn Kathir kaže: „Ona je bila tabi’iyyah, pobožna, učena i pravnica. Muškarci su izučavali pred njom i saznavali fiqh od nje na mjestima gdje je podučavala, na sjevernoj strani (Umejadske) Džamije, i halifa Abd al-Malik ibn Marwan je imao običaj sjediti u njenoj halki sa ostalim učenicima.“ Isma’il ibn Ubaydillah prenosi: „Abd al-Malik Ibn Marwan je sjedio na stijeni (Jerusalemskoj) i Umm al-

Darda je sjedila s njim, podučavajući. Kad je zaučio ezan za akšam, on je ustao, a i ona je ustala oslonjajući se na Abd al-Malika, i tako su ostali dok nije ušao u džamiju s njom. Zatim je ona sjela sa ženama a Abd al-Malik bi prošao naprijed, voditi namaz.“ Drugi primjer koji Nadwi navodi je pravedna šejha, Umm al-Khayr Fatima bint Ibrahim ibn Muhammed al-Bata’ihi, umrla 711. g. po H. Al-Dhahabi o njoj bilježi: „Slušala je Sahih al-Buhari od Ibn al-Zabidi, Sahih Muslim od Abu l-Thana’ Mahmuda ibn al-Hasiri, a učila je i pred Ebu Qasimom ibn Rawahah. Živjela je dug život i mnogo je prenosila. Moj sin, al-Subki, Siraj al-Din ibn al-Kuwayk, al-Taqi ibn Abi l-Hasan i veliki broj drugih izučavali su hadis pred njom.“ Ona je podučavala hadis u Poslanikovo džamiji u Medini.

Ibn Rushayd bilježi: „Došla je sa sirijskom karavanom kao posjetiteljica i hodočasnica. Upoznao sam je u Poslanikovo džamiji, čitali su hadis pred njom, a ona je bila naslonjena na jednu stranu zida Poslanikovog, a.s. mezara, iznad njegove glave.“

Nemoguće je da je Fatima bint Ibrahim ibn Muhammed mogla podučavati na mjestu koje tako cijene svi muslimani, osim ako i sama nije uživala poštovanje i povjerenje najvišeg stepena. Ovaj prizor je danas čini mi se posve nezamisliv, i to ne samo u medinskoj džamiji. Imam osjećaj da niti ima ko šta kazati nit’ se ima kome reći, ko bi htio čuti.

Islamski vjerezakon kao ni Poslanikova praksa ne stavljaju ženama nikakve formalno pravne prepreke na putu sticanja ili prenošenja znanja, bilo da je u pitanju islamsko ili znanje druge vrste. Ali sam Zakon, ma koliko bio podsticajan i afirmativan u tom pravcu, kao što je islamski, nije dovoljan sam po sebi da omogući namjeravani ishod. Potrebno je i opće društveno nastojanje da se uspostavi ambijent koji će podržati i omogućiti ono što Zakon namjerava ili podržava.

Žene su bile pouzdane prenositeljice hadisa

Djelo al-Muhaddithat je samo mali dio, izlučen iz grandioznog posla od 40 tomova koji je uradio M. A. Nadwi, da ga Allah nagradi svojom nagradom a od nas ima poštovanje i zahvalnost.

Ono što ostavlja bez riječi i bez daha tokom čitanja jeste često ponovljena činjenica; muhaddise su se tokom cijelog perioda, kad je u pitanju precizno i inteligentno prenošenje hadisa, smatrale pouzdanijim nego muškarci. Dobar broj muških prenosilaca hadisa optužen je za netačno prenošenje a neki čak i za izmišljanje hadisa. Ni jedna žena, učenjakinja hadisa, nije nikada bila optužena za tako nešto, ni za netačnost ni za izmišljanje. Imam Zehebi po ovom pitanju izjavljuje da ne zna ni za jedan slučaj gdje je žena bila optužena za ijedno namjerno ili ne-namjerno odstupanje i pogrešku u odnosu na stroge standarde naučne tradicije. I

bn Arak al Kinani, posvetio je jedno poglavlje svoje čuvene knjige Tenzih al šaria al mar'fuah anil ahadis al šaria al mawdu'ah kako bi naveo na stotine fabrikatora, onih koji su izmišljali hadise, ni jedno ime žene se tu ne pojavljuje, ni jedno jedino. Nevjerovatna činjenica, koja ostavlja čovjeka u zapitanosti? Autor nas ne ostavlja bez ponuđenog odgovora; u onoj mjeri u kojoj su žene bile daleko od iskušenja vlasti i tereta političke moći, tim su više bile u mogućnosti očuvati doslovnu i besprijekornu predaju Poslanikovog sunneta.

// Preporod, autor Nermina Baljević , April 2018

NAMAZ BOŽIJIH POSLANIKA

Kur'an izričito naglašava da su Božiji vjerovjesnici neizostavno obavljali namaz: ...i učinismo ih vjerovjesnicima da upućuju prema zapovijedi Našoj, i objavismo im da čine dobra djela i da namaz obavljaju, i da milostinju udjeljuju, samo su se Nama klanjali. (Kur'an, 21:73)

Iz hadisa Božijeg Poslanika, a.s., saznajemo da je on, neposredno pred Mi'radž, predvodio namaz u Kudsu na kojem su ga slijedili svi Božiji vjerovjesnici koji su mu prethodili na stazama poslanstva. Upravo taj čin potvrđuje namaz kao univerzalni, nepromjenljivi, integrativni obred vjerovjesnika koji je još jednom, na simboličan i konkretan način, okrunjen zajedničkim namazom pred Poslanikovo najveličanstvenije spoznajno iskustvo – mi'radž – uzdignuće. Na nekoliko mjesta u časnom Kur'anu ističe se duboka zabrinutost Božijih poslanika za duhovnu uputu i čestit odgoj njihovog potomstva.

Kur'an bilježi Jakubovo, a.s., pitanje koje ovaj poslanik na samrti u vidu testamenta postavlja svojim sinovima: Kome ćete se, poslije mene klanjati? (Kur'an, 2:19) Briga za duhovno nasljedstvo i zaostavštinu praktičnog, živog islama u slučaju Poslanika najcjelovitije se prepoznaje u njihovom predanom i skrušenom učenju

dovâ Gospodaru svjetova da potomstvo koje ostavljaju iza sebe klanja namaz.

Poslanici, k tome, svoju zaokupljenost brigom za sudbinu prakticiranja namaza proširuju na sve buduće generacije muslimana. S njihovih usana Gospodaru se upućuje vapaj da namaz postane dio životnih navika i duhovnih potreba potonjih muslimana i muslimanki. Praksa upućivanja na namaz vlastitog potomstva, koju su poslanici usvojili kao svoj životni credo i zavjet, prenosila se s koljena na koljeno, s generacije na generaciju Božijih odabranika. Ibrahimova, a.s., strahovanja od toga da njegovi sinovi budu zatočnici i žrtve do tada preovlađujućeg idolopoklonstva, kao i njegov krajnje ljudski osjećaj zebnje za sigurnost potomstva u kotlini u kojoj se ništa ne sije, uobličen je u kur'anskoj dovi koju muslimani i danas uče u namazu, ali i u trenucima svoje nesavladive roditeljske brige i nade: Gospodaru moj, daj da ja i neki potomci moji obavljamo namaz; Gospodaru naš, Ti usliši molbu moju! (Kur'an, 14:40)

Duboki vjerski značaj dove koju Ibrahim, a.s., uči za svoje potomstvo nije moguće ni izbliza sagledati ako se i za trenutak izgubi iz vida mnoštvo počasti koje su Ibrahimu, a.s., ukazane među svim Allahovim poslanicima i vjerovjesnicima.

Ibrahim, a.s., u časnom Kur'anu nazvan je halilurrahman, prijatelj Milostivog, opisan je kao kaniten-lillahi – pokoran Allahu, dž.š., u svakoj situaciji, jedan je od peterice ulul-azm poslanika. Muhammed, a.s., susreo ga je na sedmom nebu leđima naslonjenog na nebesku Ka'bu – Bejtu-l- ma'mur, hram u koji svaki dan uđe sedamdeset hiljada meleka. Ne samo da se Milostivi odazvao i primio Ibrahimovu, a.s., dovu u kojoj je on molio da njegovi potomci klanjaju namaz već je Božijom voljom i odredbom Ibrahimovo, a.s., ime zajedno s imenom Muhammeda, a.s., trajno ovjekovječeno i zapečaćeno u svaki dnevni namaz kojeg muslimani obavljaju. Učeći salavat na tešehudu u namazu svaki klanjač istovremeno donosi salavate na Muhammeda, a.s., i Ibrahima, a.s. Muslim bilježi hadis kojeg prenosi Ebu Mesud el-Ensari: "Došao nam je Allahov Poslanik, s.a.v.s., dok smo mi sjedili sa Sa'dom ibn 'Ubadom te mu Bešir ibn Sa'd reče: 'Allah, džellešanuhu, naredio nam je da učimo salavat na tebe pa kako ćemo to činiti?' Allahov Poslanik je zašutio tako da smo pomislili da je bilo bolje da ga nije ni pitao. Ipak, Allahov Poslanik, s.a.v.s., nam kaza: 'Izgovarajte salavate ovako: Allahumme salli 'alâ Muhammedin ve 'alâ âli Muhammedin kema sallejte 'alâ âli Ibrahim; ve bârik 'alâ Muhammedin ve 'alâ âli Muhammedin kemâ bârekte 'alâ âli Ibrahim fi -l-'alemine, Inneke hamîdun medžîd – Gospodaru moj, blagoslovi Muhammeda i njegovu porodicu kao što si blagoslovio Ibrahimovu porodicu, na oba svijeta; učini bereketnim Muhammeda i njegovu porodicu kao što si bereketnom učinio Ibrahimovu po-

rodicu, na oba svijeta! Ti si, doista, Svehvaljen, Vječni! A selam vam je poznat.'"(2)

U vezi s namazom Ibrahimu, a.s., iskazana je još jedna velika počast. Allah, dž.š., je odredio da mjesto na kojem je stajao Ibrahim, a.s., dok je gradio Kabu sa svojim sinom Ismailom, a.s., bude musalla – mjesto klanjanja namaza hadžijama: I neka vam mjesto na kojem je stajao Ibrahim bude prostor iza koga ćete namaz obavljati. (Kur'an, 2:125) Kamen na kojem je stajao Ibrahim, a.s., postavio je njegov sin Ismail, a.s., da bi se popeo na njega kada je zdanje Kabe poodmaklo u visinu. Ovaj kamen se od starih vremena pa sve do vremena Omera ibn el-Hattaba nalazio uz sami zid Kabe kada je od nje malo odmaknut kako klanjači kod njega ne bi ometali one koji čine tavaf. Ibn Kesir bilježi kasidu koja je bila popularna kod preislamskih Arapa u kojoj je sačuvano svježije sjećanje i poštovanje prema mjestu na kojem je stajao prisni prijatelj Božiji. U kasidi koju je pjevao Ebu Talib uz spominjanje znamenitosti Mekke spominje se i Mekami-Ibrahim: I tako mi Ibrahimovih još svježih otisaka u kamenu od njegovih bosih, neobuvenih stopala. (3)

Mjesto na kojem je stajao Ibrahim, a.s., je danas musalla za milione hodočasnika koji vršeći hadžske obrede nastoje na tom mjestu ili u njegovoj neposrednoj blizini tokom tavafa klanjati bar dva rekata namaza i na taj način iskazati zahvalnost Allahu, dž.š., koji je iz milosti prema ljudima ovjekovječio očita znamenja islama.

Blagoslov Ibrahimove, a.s., dove u kojoj je on molio da njegovi potomci obavljaju namaz na ovaj način se u realnom vremenu ispunjava doslovno i to u svakom trenutku, jer nema nijednog sata i dana da hodočasnici ne čine tavaf oko Ka'be i ne klanjaju kod Mekami-Ibrahima.

Blagoslov Ibrahimove, a.s., dove kao i njeno praktično ispunjenje potvrđeno je u moralnom pozivu njegovog sina i poslanika Ismaila, a.s., kojeg karakterizira odgovornost, samilost i svijest o prvorazrednoj važnosti namaza: – I spomeni u Knjizi Ismâila! On je ispunjavao dato obećanje i bio poslanik, vjerovjesnik, i tražio je od čeljadi svoje da namaz obavljaju i da milostinju udjeljuju, i Gospodar njegov je bio njime zadovoljan. (Kur'an, 19:54-55) Sa svakom novom stranicom poslanstva baklja tevhida i pokornost Stvoritelju u formi namaza mora biti nanovo upaljena i oživljena u pozivu poslanika. U blagoslovljenoj dolini Tuvâ Stvoritelj se obraća poslaniku Musâu, a.s., podsjećajući ga na namaz kao najtrajniji vid sveprožimajuće svijesti o Bogu. Tek sa tom sviješću koja je oblikovala i učvrstila um i spoznaju svih ranijih vjerovjesnika Musâ, a.s., se sa darovanim mu'džizama može uputiti oholom faraonu. Prije svakog velikog životnog ispita, a naročito prije poslaničkog poziva koji je u znaku upućivanja ljudi, oslobađanja od duhovnog i fizičkog ropstva kojem su izloženi cijeli narodi, neophodno je obnoviti sjećanje na Izvor sve snage i moći. Namaz prethodi džihadu, borbi na Božijem putu. Namazom se izoštrava svijest o društvenoj inicijativi i aktivizmu. A kad do nje

dođe, neko ga zovnu: "O Mūsâ Ja sam, uistinu, Gospodar tvoj! Izuj, zato, obuću svoju, ti si, doista, u blagoslovljenoj dolini Tuvâ. Tebe sam izabrao, zato ono što ti se objavljuje slušaj! Ja sam, uistinu, Allah, drugog Boga osim Mene nema; zato se samo meni klanjaj i molitvu obavljaj – da bih ti uvijek na umu bio!" (Kur'an, 20:11-13)

Prateći kazivanja o Musau, a.s., raspoređena u nekoliko kur'anskih poglavlja, uočava se isticanje namaza kao glavnog psihološkog, motivacijskog i umirujućeg sredstva koje je Musau, a.s., i njegovom bratu Harunu, a.s., stajalo na raspolaganju u totalitarističkom sistemu faraonove apsolutističke vlasti. U suri Junus navodi se kako su Musa i Harun, a.s., po Božijoj naredbi gradili kuće svojim sunarodnjacima koje su im istovremeno služile kao bogomolje, odnosno džamije: I mi objavismo Musau i njegovu bratu: U Misiru narodu svome kuće izgradite i bogomoljama ih učinite i u njima molitve obavljajte! A ti obraduj vjernike. (Kur'an, 10:87)

Mudžahid, Ibrahim en-Nehai, Zejd ibn Eslem i drugi smatraju da ovaj ajet znači da su Musa, a.s., Harun, a.s., i vjernici koji su bili s njima dobili naredbu od Stvoritelja da u tim kućama – bogomoljama puno obavljaju namaz i na taj način traže pomoć protiv lošeg, teškog i tegobnog stanja u kojem su bili. Po nekim drugim tumačenjima ovakva naredba pokazuje da su okolnosti straha od faraona i njegovih glavešina zahtijevale tajno klanjanje namaza po privatnim kućama i domovima. 4

Musaov, a.s., namaz spominje se i u kontekstu potvore koju je Karun iznio na Musaa, a.s. Bilježi Buharija od Džezira ibn Zejda koji je čuo od Sabita, on od Ebu Hurejre, a ovaj od Poslanika, a.s., predaju da je Karun potplatio jednu prostitutku pred masom ljudi da kaže: "Musa, ti si sa mnom uradio to i to." Prenosi se da je Musa, a.s., kada mu je to rekla, zadrhtao od straha, klanjao dva rekata a onda joj prišao i zakleo je da mu kaže ko ju je navratio da to kaže. Rekla je da je to učinio Karun a onda je od Allaha zatražila oprost i pokajala se. Na to je Musa, a.s., pao na sedždu i prokleo Karuna. Allah je Musau objavio: "Naredio sam Zemlji da ti u pogledu njega bude pokorna." Musa, a.s., je, zatim, naredio da proguta njega i njegov dvorac pa je to učinila. (5) Kur'an bilježi razgovor Isaa, a.s., sa članovima porodice h. Merjeme u kojem se na slikovit i upečatljiv način ističe svevremenski značaj namaza kao drevnog bogoštovlja. Onemogućena da svojim članovima porodice objasni kako je zatrudnjela i rodila sina, h. Merjema pokazuje na dijete u bešici. Zahvaljujući od Allaha, dž.š., darovanoj mudžizi, Isa, a.s., u bešici progovara i kazuje za sebe da je Božiji rob i poslanik koji će molitvu – namaz obavljati i milostinju dijeliti dok god je živ: ... i učinit će me, gdje god budem, blagoslovljenim, i naredit će mi da dok sam živ molitvu obavljam i milostinju udjeljujem. (Kur'an, 19:31)

U kur'anskoj suri El-Enbija' poimenično se spominje šesnaest različitih vjerovjesnika a jednim ajetom se potcrtava da su Ibrahim, a.s., njegov sin Ishak i unuk Jākub, a.s., činili dobra djela, klanjali namaz i da-

vali milostinju: ...i učinismo ih vjerovjesnicima da upućuju prema zapovijedi Našoj, i objavismo im da čine dobra djela, i da molitvu obavljaju, i da milostinju udjeljuju, a samo su se nama klanjali. (Kur'an, 21:73) U klasičnim islamskim djelima zabilježene su brojne predaje o tome kako su klanjali i s koliko poniznosti su obavljali namaz Božiji vjerovjesnici i poslanici. U predaji Ibn Abbasa, r.a., navodi se da je Davud, a.s., u svojim dovama Allahu, džellešanuhu, govorio: "Bože moj, ko živi u Tvome domu i od koga primaš namaz?" Allah, džellešanuhu, tada mu je objavio: "Davude, u Mome domu živi i ja primam namaz od onoga ko je ponizan spram Moje veličine, ko dan ispuni spominjanjem Mene, ko se radi Mene sustegne od prohtjeva, ko hrani gladnog, pruži utočište strancu, smiluje se unesrećenom. To je onaj čije svjetlo obasjava nebesa poput Sunca. Ko Mi dovu uputi, odazivam mu se, ako Me moli, Ja mu dajem. Pružam mu u neznanju oštroumnost, u nemaru sjećanje, u tmuni svjetlo. Među ljudima je poput Firdevsa u najvišim dijelovima Dženneta, čije rijeke ne presušuju niti se kvare njegovi plodovi." (6)

2 Muslimova zbirka hadisa, sažetak, hadis br. 309.

3 Hafiz Ibn Kesir, Kazivanja o vjerovjesnicima, s arapskog preveo Ahmed Adilović, Illum d.o.o. Bužim 2008., str. 152.

4 Hafiz Ibn Kesir, nav. djelo str. 302.

5 Hafiz Ibn Kesir, nav. djelo str. 360.

6 Ebu Hamid el-Gazali: Ihjau ulumid-din,

Oživljavanje vjerskih znanosti, Knjiga 1., Bookline d.o.o., Sarajevo 2006. str. 469 i 470.

// Preporod, maj 2020, autor Meho Šljivo

Media centar
Islamske zajednice u BiH

Radio

Novina

Agencija

Portal

Produkcija

Preporod

ISLAMSKE INFORMATIVNE NOVINE

Allah neće izmijeniti stanje jednog naroda dok taj narod ne promijeni sebe

(Kur'an)

13 godina
sa vama

SLUŠAJTE UŽIVO BIR.BA

FACEBOOK

You Tube

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA
U ŠVEDSKOJ

The large, stylized logo for IZBUS. The letter 'I' is a gold arrow pointing upwards. The letters 'ZBUS' are in a green serif font. A small gold star is positioned above the 'S'.

WWW.IZB.SE

esselatu vesselamu
aleyke ya rasulallah

